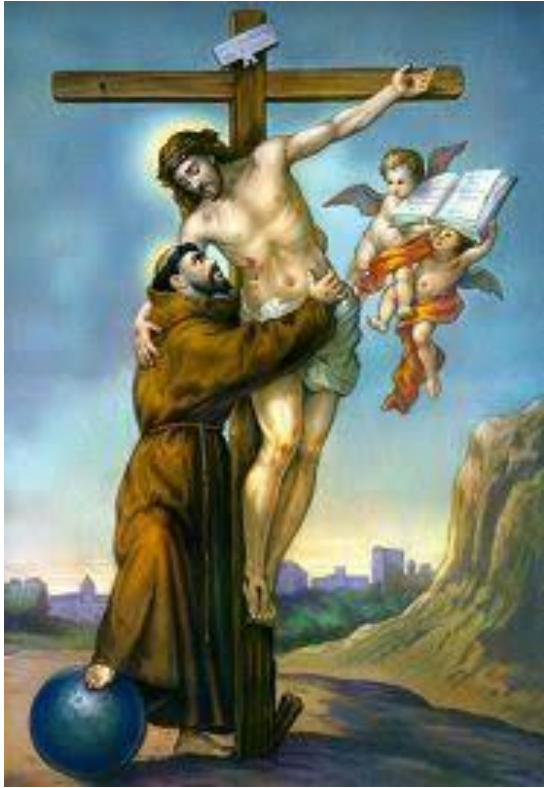

KATEHEZA ZA MESEC NOVEMBER 2025

Tema: Sestra smrt

Iz hvalnice stvarstva

**Hvaljen bodi, moj Gospod,
po naši sestri telesni Smrti,
ki ji noben človek ne uide.
Gorje njim, ki umrjejo v smrtnem grehu,
a blagor njim,
ki preminejo v tvoji najsvetejši volji,
saj jim druga smrt
ne bo mogla škodovati.**

Uvodna pesem:

K tebi, Bog, dvigam roke,
in tebi, Bog, zdaj dajem vse,
ker edini si, ki v mojem srcu živi.

In služil bom le tebi, Bog,
in ne drugim bogovom.
Ti si moj edini vir,
edini vir življenja.

Saj tvoje ime dvignjeno za vedno je.

Svetopisemski odlomek: Janez 11,38–44 (obuditev Lazarja)

Jezus je bil v sebi spet pretresen in je šel h grobu. Bila je to votlina in pred njo je bil prslonjen kamen. Jezus je rekel: »Odstranite kamen!« Marta, sestra umrlega, mu je dejala: »Gospod, že ima zadah, saj je četrti dan mrtev.« Jezus ji je rekel: »Ti mar nisem rekel, da boš videla Božje veličastvo, če boš verovala?« Odstranili so torej kamen; Jezus pa je vzdignil oči in rekel: »Oče, zahvaljujem se ti, ker si me uslišal. Jaz sem vedel, da me vselej uslišiš, toda zaradi množice, ki stoji okrog mene, sem rekel, da bi verovali, da si me ti poslal.« In ko je to izrekel, je zaklical z močnim glasom: »Lazar, pridi ven!« In umrli je prišel ven. Noge in roke je imel povezane s povoji in njegov obraz je bil ovit s prtom. Jezus jim je rekel: »Razvežite ga in pustite, naj gre!«

Vsebina in razlaga:

Uvod Kaj je smrt? To je nekaj, s čimer se bo soočil vsak od nas, a večina od nas o tem raje ne bi razmišljala. Včasih govorimo o smrti, kot da bi bila naravna stvar. Vsa živa bitja se rodijo, postarajo in umrejo; ljudje niso izjema. Kaj bi lahko bilo bolj naravno od smrti? Čeprav je smrt normalen (in neizogiben) del tega padlega sveta, je resnica, da je smrt najbolj nenaravna stvar, ki jo bomo kdaj doživeli.

Telo in duša Človeška bitja so sestavljena bitja, kar pomeni, da smo sestavljeni iz fizičnega telesa in duhovne, racionalne duše. V tem smo edinstveni. Živali imajo telesa, ne pa racionalne duše. Angeli so racionalni duhovi brez teles. Ljudje imamo oboje. Smo fizični in duhovni. To pomeni biti človek.

Smrt nastopi, ko se fizični del človeka in duhovni del te osebe ločita. Tako razumemo smrt z verskega vidika. V medicini danes potekajo razprave o tem, kako opredeliti smrt oziroma natančneje, kako opredeliti prenehanje življenja – tj. z uporabo kardiopulmonalnih ali nevroloških meril (tako imenovana »možganska smrt«) – toda duhovno gledano razumemo konec človekovega življenja kot takrat, ko duša ni več povezana s telesom.

Ker je človek sestavljen iz telesa in duše, lahko vidimo, kako je ločitev duše od telesa za človeka izjemno nenaravno stanje. Človeško telo brez duše je truplo. Truplo ni človeška oseba. Je le del osebe. Človeška duša brez telesa je duh. In enako velja – duh ni človeška oseba. Je nekaj manj. Smrt nas naredi manjše od tega, kar smo. Morda je neizogiben del življenja, a smrt še zdaleč ni naravna.

Čustva ob smrti To vemo. Čutimo to v svojih dušah. Zato žalujemo, ko ljudje umrejo. Da, žalujemo, ker jih imamo radi in jih bomo pogrešali. A to je le del žalosti. Žalost pogosto vključuje tudi jezo, zamero, žalost in celo ogorčenje. Smrt nas zelo močno prizadene, ker v sebi vemo, da to ni prav. Nekaj je narobe s svetom, da morajo ljudje umreti.

Včasih se ljudje, ko se soočijo s smrtjo, razjezijo na Boga. Zakaj Bog to počne? Naša svetopisemska branja za to nedeljo nas spominjajo, da Bog ni avtor smrti.

Smrt in izvirni greh Bog ni ustvaril smrti in se ne veseli uničenja živih. Kajti vse stvari je ustvaril, da bi lahko obstajale (Mdr 1,13–14a).

Bog je namreč človeka ustvaril v neminljivost, po podobi svoje narave ga je ustvaril. Toda zaradi zavisti hudiča je na svet prišla smrt in tisti, ki so njegovi spremljevalci, jo doživljajo (Mdr 2,23–24).

Sveto pismo se nanaša na izvirni greh. Bog nas je ustvaril za življenje, ne za smrt. V začetku je Bog ustvaril človeka iz prahu zemlje in vanj vdihnil »dih življenja« (1 Mz 2,7). S tem je Bog z našimi prvimi starši delil nekaj svoje narave. Biti ustvarjen po Božji podobi pomeni, da smo deležni določenih vidikov Božje narave. Imamo razumski razum, svobodno voljo in življenje, ki ga prejemamo kot darilo.

Zaradi izvirnega greha je na svet vstopila smrt. Bog je rekel Adamu: »Prah si in v prah se povrneš« (1 Mz 3,19b). Smrt ni Božja kazen, temveč posledica prekinjenega odnosa z Bogom, virom življenja. Sveti Pavel pravi: »Plačilo za greh je smrt« (Rim 6,23).

Večnost duše in vstajenje Naše duše nadaljujejo; ker so čisti duh, so nematerialne in trajajo večno. Dokler pa obstajajo brez telesa, niso povsem človeške. Da bi bile duše povsem človeške, potrebujejo telo, ki jim daje fizični izraz. Zato je krščanska vera v telesno vstajenje tako pomembna.

Bog je poslal odrešenika – Jezusa Kristusa, ki nas je rešil smrti. Sveti Pavel: »Naš Odrešenik Jezus Kristus je po evangeliju uničil smrt in prinesel življenje na svetlo« (2 Tim 1,10). Jezus je prišel, da bi imeli življenje v izobilju (Jn 10,10).

Bog je umrl, da bi nas rešil. To je paradoks naše vere: Bog, ki ne more umreti, je postal človek in izkusil smrt, da bi jo preoblikoval v odrešenje.

Izberi življenje Z zmago in odkupitvijo smrti naš Gospod ponuja novo in večno življenje. Primeri obujanja Lazarja in Jairove hčerke (Jn 11,38–53; Mr 5,21–43) so znamenja vstajenja. To življenje je večje od tistega, ki sta ga imela Adam in Eva pred padcem.

Bog nam daje izbiro: »Predložil sem ti življenje in smrt ... zato izberi življenje« (5 Mz 30,19). Vsak od nas bo umrl, a odločimo se lahko za življenje z Bogom in večno združitev z njim.

Kratek povzetek

- Človek kot sestavljeno bitje: telo + duša
- Smrt nastopi, ko se duša loči od telesa; truplo brez duše ni popolna oseba
- Zakaj obstaja smrt: posledica izvirnega greha, ne Božja kazen (Mdr 1,13–14; 2,23–24; Rim 6,23)
- Jezus kot Odrešenik:
 - Obudi Lazarja – znamenje večjega daru večnega življenja
 - Njegova zmaga nad smrtjo omogoča, da tudi mi izberemo življenje
 - 5 Mz 30,19 – Bog nam daje izbiro: smrt ali življenje z njim

Razmislek o simbolih in znamenjih

- Grobnica in kamen – simboli smrti, omejitev in trpljenja; ali dopuščamo Jezusu, da nas osvobodi?
- Povoji – simbol omejitev in težav; Jezus nas želi osvoboditi naših vezi in strahu pred smrtjo
- Obuditev Lazarja – predogled večnega življenja; pripravljenost verovati in zaupati Bogu

Pogovor / Delo v skupinah

Vprašanja za premišljevanje:

1. Kaj mi pomeni Jezusova zmaga nad smrtjo?
2. Kako lahko izberem življenje z Bogom v svojem vsakdanjem življenju?
3. Kako doživljam upanje in vero ob izgubi in smrti bližnjih?
4. Katere »povoje« v svojem življenju moram razvezati, da bom svoboden?
5. Kako lahko molitev in zakramenti pomagajo pri soočanju z izgubo in smrtjo?

Odgovore si med seboj podelimo.

Konkretna naloga

- Molitev za pokojne Frančiškove brate in sestre, družinske člane, duhovnike ----
-Udeležba pri maši ali molitveni uri za preminule.
- Skupinsko ustvarjanje spominske stene ali listov s sporočili vere, upanja in življenja.

Sklepna pesem: O moj bog dopusti mi.

Sklepna molitev:

Gospod, hvala ti, da si premagal smrt in nam obljubil večno življenje. Pomagaj nam, da bomo izbrali življenje zate, zaupali v tvojo ljubezen in ostali tvoji prijatelji tudi ob smrti. Naj nas tvoja moč vodi, da bomo živeli v veri, upanju in ljubezni. Amen.

Zaključne pesem: Nočem več ur ki bi zame bile.

Dragi bratje in sestre naj vam ta kateheza pomaga, da boste smrt sprejemali kot prehod k Bogu, da boste pogumno izbirali življenje v veri in upanju ter vsak dan živeli kot glasniki miru in ljubezni, kot nas uči sv. Frančišek.